

mod samtlige militaire Herrer vedblive at beholde deres Rang, naar de gaae af som vel-tjente Officerer, uden at betale Rangskat deraf. Resultatet deraf vil altsaa blive, at selv den ringeste Lieutenant, der muligvis efter en meget kort og slet Tjeneste afgaaer, vil beholde sin Rang, hvormod den bedst tjente civile Embedsmand, hvis Embede der ikke er tillagt nogen Rang, skal gaae af — maaskee i en høj Alder — berøvet det, som muligvis vel mange Andre ikke sætte Priis paa, men som han maaskee sætter Priis paa. Jeg siger altsaa — og nu vil jeg bede det ærede Medlem (S. N. Hansen) om vel at høre — at, saaledes som Forslaget foreligger, kan jeg ikke gaae ind paa det, men, dersom der derimod kun reises Spørgsmaal om at begrænse eller at affkaffe — som man vil — Titelvæsenet, navnlig for de civile Embedsmænd, da vil der kunne være Spørgsmaal om en Forhandling mellem Udvalget og mig, og jeg tvivler ikke paa, at det da vil være muligt at komme til en Overenskomst. — Endnu skal jeg kun bemærke, at, hvis man virkelig indrømmer, at Rangskat i det Hele er en Skat, der ikke bør tages og ikke bør betales, navnlig ikke af de Embedsmænd, hvis Embede ere forbundne med Rang — og videre gaaer mit Forslag jo ikke — saa seer jeg ikke rettere, end at der ikke er nogen tilstrækkelig Grund til at følge det Mindretal af Udvalget, der fastholder Rangskatten for de nuværende Embedsmænd, og som først vil tillade, at den bortfalder for de fremtidige Embedsmænd. Jeg vil i saa Henseende endnu fremhæve, at, forudsat at de Slutningsparagrafer, som af Udvalgets Fleertal ere foreslaaede, skulde blive vedtagne, da vil der ogsaa i den de nuværende Embedsmænd i de nævnte Paragrafer paalagte temmelig betydelige Procentafgift ligge en Grund til at lette dem den Byrde, som Rangskatten nu paalægger dem.

Bille: Da vi forhandlede Grundlovsforandringen, forelaae der gjentagne Gange Forslag til fuldstændig Ophævelse af Rang og Titel, og jeg hørte til dem, som stemte for disse Forslag, ligesom jeg idetmindste een Gang var med til at indbringe dem. Vi bleve den-

gang mødte med den Bemærkning, at en ubetinget og almindelig Ophævelse af Rang og Titel var Noget, som ikke lod sig gjøre uden at gribe paa en saadan Maade forstyrrende ind i det kongelige Prærogativ, at man derved kunde udsætte hele Grundlovsforhandlingen for Fare. Dersom nu den samme Bemærkning om det kongelige Prærogativ skulde støde os bort fra denne delvise Behandling af Rang- og Titelspørgsmaalet, saa vilde vi rigtig nok være saare uheldigt stillede. Jeg beklager derfor meget, at den høitærede Finansminister i det Foredrag, han nylig sluttede, tillige har troet at burde anføre dette Hensyn til det kongelige Prærogativ. Jeg anseer Titel-Spørgsmaalet for at være af ikke ringe Betydning. Paa en Maade bringer man jo et Offer ved at stemme for Titlernes Affkaffelse, thi det er snart et saare godt Middel her i Danmark til at udmærke sig, at staae aldeles uden Titel midt i Befolkningen, hvor de allerfleste Andre ere forsynede dermed, og denne snukke Afgang til Udmærkelse vil jo reent forstyrres, naar man ødelægger den Titelværd, som mere og mere griber om sig. Men man maa see bort fra sine egne personlige Ønsker og nærmest tænke paa det, som er heldigt og gavnligt for Samfundet i det Hele. Og det, som er heldigt og gavnligt for Samfundet i det Hele, det er, at blive snarest mulig fri for en saa demoraliserende Indretning, som Titelvæsenet er, demoraliserende, ikke blot fordi den nærer den allertommeste af alle Sorter Forfængelighed, men ogsaa fordi den slæbes ind fra Steder, hvor den dog kunde have nogen Berettigelse, til Samfundsforhold, som i vor oplyste Tid virkelig burde være fritagne derfor, og her sættes alle smaa og uværdige Videnskaber i Travlhed. Jeg gjør ingen Indvending imod, at der ved et Hof eksisterer Rang og Rangfølge; de kunne vel ikke undværes som en nødvendig Ledsaager af Etiketten. Men vi kunne sandelig forresten i vore sociale Forhold, som i det Hele have udviklet sig i en god, sund og demokratisk Retning, ganske fortræffelig undvære Alt, hvad der hedder Rang og Rangfølge. Nu stiller Forholdet sig netop efter dette Forslag saaledes, at jeg troer, at vi ikke gjøre det allerfjerne-